

Ägarstyrningsrapport

Juli 2022 – juni 2023

Innehåll

Ägaransvarig har ordet	3
Vårt ägande	4
Ägaransvar för att skapa värde	6
Ägarstyrning och aktieägarengagemang	7
Valberedningar inför årsstämmor 2023	
Bolagsstämmor i Sverige och övriga Norden 2022-2023	
Bolagsstämmor utanför Europa 2022-2023	
Dialoger med portföljbolagen 2022-2023	
Röstningsöversikt	15

Denna rapport beskriver hur ägarstyrningsarbetet bedrivits av Länsförsäkringar Fondförvaltning under hösten 2022 och våren 2023.

Vill du veta mer?

På vår hemsida lansforsakringar.se hittar du mer information om:

- Vårt fondsortiment och kunderbjudande
- Hållbarhetsprofil på olika fonder
- Koldioxidavtryck i våra fonder
- Vår ägarpolicy
- Bolag som omfattas av dialog
- Uteslutna bolag
- Hur vi har röstat i bolag
- Vår hållbarhetsrapport

Kontaktuppgifter

Frågor kring Länsförsäkringar Fondförvaltnings arbete med ansvarsfulla investeringar
ansvarsfullainvesteringar@lansforsakringar.se

Frågor kring Länsförsäkringar ABs arbete med ansvarsfulla investeringar
ESG@lansforsakringar.se

Frågor kring Länsförsäkringar Fondförvaltnings arbete med ägarstyrning
Ägaransvarig: Johannes Wingborg
Tel: 08-58840703
johannes.wingborg@lansforsakringar.se

Ägaransvarig har ordet

Låt aktieägarna få delta på plats

Under pandemin infördes en tillfällig lag som gav möjlighet till poströstning vid bolagsstämmor. Lagen upphörde vid årsskiftet. De flesta större börsbolagen i Sverige har dock ändrat sina bolagsordningar vilket möjliggör poströstning som komplement till fysisk närvaro vid bolagsstämman.

Regeringen har nu lagt ett förslag där alla bolag och föreningar ges möjligheten att genomföra en bolagsstämma som är helt digital utan möjlighet för aktieägare att delta på plats. Enda kravet är att bolagsstämman beslutar att ändra bolagsordningen.

Förslaget har mött hård kritik från bland annat IÄF (Institutionella Ägares Förening) och Fondbolagens Förening där jag lämnat vår syn på frågan som överensstämmer med dessa remissinstansers inställning. Även Kollegiet för Svensk kod för bolagsstyrning är kritiska. Min syn är att det vore olyckligt om aktieägarna nekas att kunna delta på plats. Dagens lagstiftning hindrar inte till hybridstämma, det vill säga både möjlighet till digital röstning samt fysiskt deltagande på plats. Någon förändring av dagens lagstiftning behövs därmed inte för att genomföra en hybridstämma.

Vid situationer när kursutvecklingen varit usel och en skandal har uppdragats kommer det vara bekvämare för ledning och styrelse att ha en helt digital bolagsstämma och det kommer vara svårare för aktieägarna att ställa styrelse och ledning till svars.

Min uppfattning är att digitala bolagsstämmor är här för att stanna men utgångspunkten måste vara vad som är bäst för aktieägarna, inte för styrelsen eller ledningen för bolaget. Låt de aktieägare som vill rösta digitalt få göra det framför datorn men låt även de som vill delta på plats få göra det.

Aktier med olika röstvärde

Röstrådgivaren ISS har uppdaterat sin generella röstningsrekommendation avseende bolag med aktieslag av olika röstvärde. Ursprungligen avsåg ISS att rekommendera sina kunder att rösta mot val av individuella styrelseledamöter samt mot ansvarsfrihet för styrelseledamöter i bolag som har aktier av olika slags röstvärde. ISS har nu bekräftat att den praktiska tillämpningen av policyförändringen inte kommer innebära att ISS kommer rösta mot omval av styrelseledamöter eller mot ansvarsfrihet i alla svenska bolag som har aktier med olika röstvärde. I stället säger ISS att de kommer att titta på respektive bolag och dess ledamöter specifikt och därefter göra en bedömning i det enskilda fallet. Även om det kan förekomma enskilda situationer där tillämpningen av policyn kan

innebära en rekommendation mot omval eller mot ansvarsfrihet för en eller flera ledamöter, kommer detta alltså inte att ske för alla ledamöter i alla berörda bolag. Det kommer bli intressant att se hur ISS kommer att tillämpa dessa principer i praktiken.

Vad är då argumenten emot aktier med olika röstvärde? Den stora nackdelen är förstås att risk och inflytande inte går hand i hand. Många menar att av principiella skäl bör risktagande och inflytande gå hand i hand vilket bara kan göras om en aktie innebär en röst på bolagsstämman. En ägare med röststarka aktier kan lättare blockera bud på hela bolaget. Kontrollägare kan sätta sina egna intressen framför att maximera avkastningen till aktieägarna. Detta även om det också ger större möjligheter att stoppa riksklenoder från att köpas ut av utländska ägare. Försvarare av modellen med aktier av olika röstvärde lyfter ofta fram att alla har möjlighet att köpa röststarka aktier. I teorin stämmer det men det gäller inte alla aktörer på finansmarknaden. Finansinspektionen har ökat kraven på att fonder ges möjlighet att kunna avyttra aktier snabbt. I praktiken innebär det att en fond är hänvisad till det mest likvida aktieslaget vilket vanligtvis är röstsvaga aktier. I flera bolag är de röststarka aktierna inte ens börsnoterade och det förekommer också att de är förknippade med hembudsklausuler.

Ett annat argument för rösträttsdifferentiering är att entreprenörer och andra ägare kanske inte skulle notera sitt bolag överhuvudtaget på börserna om inte möjligheten till fortsatt kontroll av bolaget skulle finnas.

Ett avskaffande av rösträttsdifferentiering skulle öka det institutionella kapitalets makt.

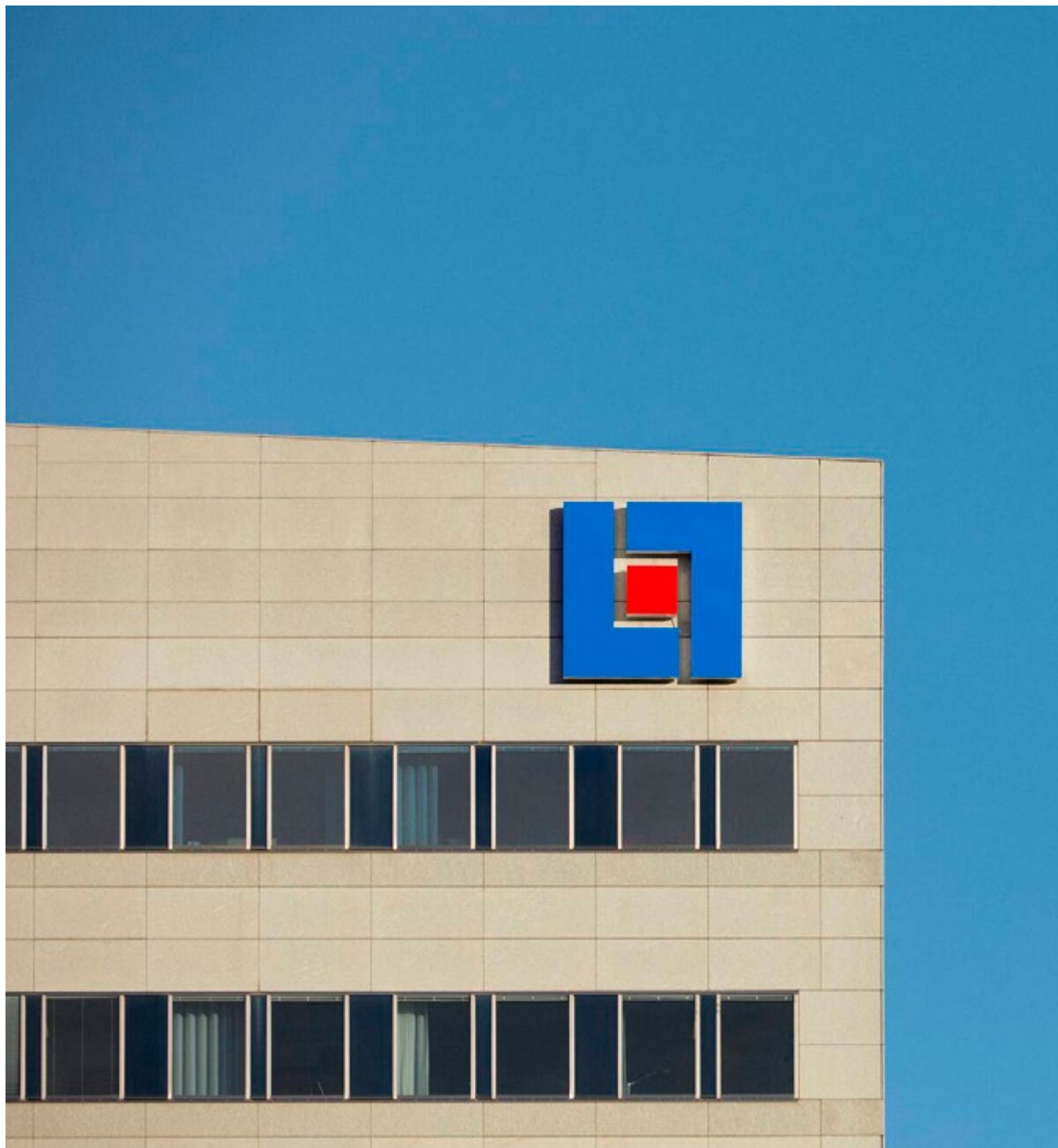
I Sverige finns en tradition med individer, familjer och sfärer som äger stora poster av röststarka aktier och historiskt tagit ett långsiktigt ansvar för ägarstyrningen på ett föredömligt sätt. Detta har skapat världsledande börsbolag under årtionden och som dessutom genererat god avkastning till aktieägarna. Det vore också orimligt att inte kompensera de som äger röststarka aktier om röstskillnaden tas bort. Hur ska man kompensera dem och i så fall hur mycket? Frågan behöver besvaras av de som förespråkar att ta bort systemet med rösträttsdifferentiering.

"Den fysiska närvaron har uppenbara fördelar när styrelse och företagsledning ska behandla aktieägarförslag, besvara frågor eller kommentera yttranden från aktieägare. Den rent digitala formen riskerar att skapa en skyddsbarriär för styrelse och företagsledning i situationer där ett befogat psykologiskt tryck från aktieägarna är motiverat. S.k. hybridstämmor har sedan tidigare tillämpats med framgång och skapar möjlighet för stor närvaro från aktieägarkollektivet men samtidigt möjligheten till fysisk närvaro för de som så önskar." Utdrag ur remissvar från Institutionella Ägares Förening till Justitiedepartementet 2023-04-24.

Fortsättning - Ägaransvarig har ordet

Ett konkret förslag för att på marginalen öka ägarinflytandet i bolag med rösträttsdifferentiering är att ändra på principer för utseende av valberedning i bolag med rösträttsdifferentiering. Låt valberedningen bestå av de röstmässigt fyra största aktieägarna (och inte bara de tre största). På så sätt skulle aktieägare som inte finns representerade i styrelsen oftare också ingå i valberedningen. Valberedningens förslag skulle förankras bättre hos aktieägare som inte finns representerade i styrelsen. Situationer likt den i Truecaller som beskrivs längre fram skulle sannolikt undvikas. I de flesta stora Large Cap bolag har man haft denna princip under lång tid. Inför

årsstämorna 2023 kontaktades jag av ett par bolag som önskade att Länsförsäkringar Fondförvaltning deltog i valberedningsarbetet som adjungerad. Vi var inte ensamma om att få denna typ av förfrågningar då exempelvis Balder kontaktade AMF som också blev adjungerade. Genom att i stället ändra i principerna för utseende av valberedning där de fyra röstmässigt största aktieägarna erbjuds att ingå i valberedningen skulle denna adjungering inte behövs. Själva idén med en valberedning faller lite om alla de aktieägare som ingår i valberedningen också har en representant i styrelsen. Valberedningen blir snarare ett utskott i styrelsen.

Ägaransvar för att skapa värde

Storägare i svenska bolag och i några nordiska

Den sammanlagda volymen i Länsförsäkringar Fondförvaltnings fonder (i fortsättningen kallad 'Fondbolaget' eller 'fonderna') uppgår till cirka 304 miljarder kronor, varav cirka 80 miljarder är placerat i bolag noterade på de nordiska börserna. I 25 bolag äger fonderna mellan 3 - 15 % av aktiekapitalet. Ägarstyrningen sker i första hand i svenska och nordiska bolag där Fondbolaget tillhör de större ägarna. Fondbolaget förvaltar aktier i 183 olika nordiska bolag genom aktivt förvaldade aktie- och blandfonder och passivt förvaldade indexfonder.

Fondbolaget är den 45:e största ägaren av samtliga noterade bolag i Norden och den 16:e största i Sverige. Fondbolagets innehav återfinns därför ofta en bit ned på ägarlistorna i de större börsbolagen, med undantag för fastighetssektorn där Länsförsäkringar Fast-

ighetsfond är en av de större ägarna i flera bolag. Inom småbolag är också fonderna genom Länsförsäkringar Småbolag Sverige en av de större ägarna i flera bolag. Även om flera olika fonder är ägare i ett bolag sker ägarstyrningsarbetet gemensamt för alla fonderna. Utanför Norden återfinns inte Fondbolaget som storägare i några bolag alls.

Fonderna äger i första hand röstsvaga aktier, s.k. B-aktier och ägandet är i normalfallet begränsat till 10 % av röstetalet i ett bolag, varför en fond eller ett fondbolag sällan är den enskilt största ägaren. I några av bolagen där Fondbolaget är storägare finns det en tydlig industriell huvudägare, inte sällan grundarna. Det förekommer dock att institutioner och andra finansiella investerare är större ägare.

Vårt ägande

Förvaltad kapital:

304 Mdr

varav ca 80 miljarder i svenska aktier på Stockholmsbörsen

Länsförsäkringar Fondförvaltning
förvaltade aktier i 183 olika nordiska bolag

38 fonder

47 procent kvinnor

18 valberedningar i börsnoterade bolag
(47 procent kvinnor av oberoende ledamöter
i dessa styrelser)

Antal bolagsstämmor

101 totalt varav 71 i Sverige, 26 i USA och 4 i övriga länder.
Andel kvinnor i dessa styrelser: 37 procent (totalt).

Tabell 1. Länsförsäkringar Fondförvaltnings innehav som överstiger 2 % av aktiekapitalet per 2023-06-30.

Bolag	Kapital, %	Röster, %	Värde (SEK)
Stendörren Fastigheter	10,08	5,62	465 785 911
Nyfosa	8,27	8,27	941 905 705
Genova Property Group	7,78	7,78	162 175 819
Brinova Fastigheter	7,05	2,55	114 323 918
Diös	6,72	6,72	655 755 904
Platzer Fastigheter Holding	6,69	2,67	640 662 809
Stenhus Fastigheter i Norden	5,89	5,89	218 194 170
Cibus Nordic Real Estate	5,84	5,84	350 237 480
Trianon	5,29	3,93	134 204 690
Wihlborgs Fastigheter	4,99	4,99	1 197 558 414
KlaraBo	4,89	2,31	78 759 183
K2A Knaust & Andersson Fastigheter	4,84	2,32	52 564 465
Proact IT Group	4,56	4,56	101 074 692
Catena	4,49	4,49	884 537 951
Castellum	4,46	4,46	2 260 263 647
NP3 Fastigheter	4,36	6,80	677 030 808
Neobo Fastigheter	4,14	4,14	54 831 750
Fastpartner	4,11	4,41	329 556 398
Iconovo	4,04	4,04	12 516 566
Balder	4,03	2,64	1 831 538 644
Fabege	3,92	3,92	1 006 849 173
Corem Property Group	3,73	2,14	214 731 916
K-Fast Holding	3,62	2,55	150 632 425
Emilshus	3,37	1,76	91 025 266
Permascand Top Holding	3,34	3,34	16 798 600
Swedish Logistic Property	2,46	1,18	133 482 623
Tobii Dynavox	2,39	2,39	68 193 343
Sagax	2,14	1,41	1 950 939 057
Pandox	2,09	1,15	481 502 421

Ägarstyrning och aktieägarengagemang

Utgångspunkten i vårt ägarstyrningsarbete är att alltid agera i syfte att uppnå bästa möjliga avkastning till fondernas andelsägare, med hänsyn till fondernas placeringsinriktning och målsättning.

Arbetet styrs av Länsförsäkringar Fondförvaltning och Länsförsäkringar AB-koncernens interna styrdokument såsom Principer för Länsförsäkringar Fondförvaltnings aktieägarengagemang, Policy för ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning, strategier för utövande av rösträtter. Externa regelverk såsom Svensk Kod för Bolagsstyrning och Fondbolagens förenings rekommendationer samt aktiebolagslagen och EUs aktieägarrättighetsdirekt påverkar också arbetet.

Praktiskt sker vårt ägarutövande framförallt genom deltagande i valberedningar, röstning på bolagsstämma samt genom andra möten med bolagets ledning och styrelse.

Genom att delta i valberedningar har vi möjlighet att påverka bland annat styrelsens sammansättning och revisorer samt deras arvoden. Varje bolag är unikt och uppdraget för valberedningen är att sätta samman det team av ledamöter som ger bolaget bästa förutsättningar att leda det enskilda bolaget samt att alla de erfarenheter och kompetenser som bolaget bedöms behöva finns representerat i styrelsen.

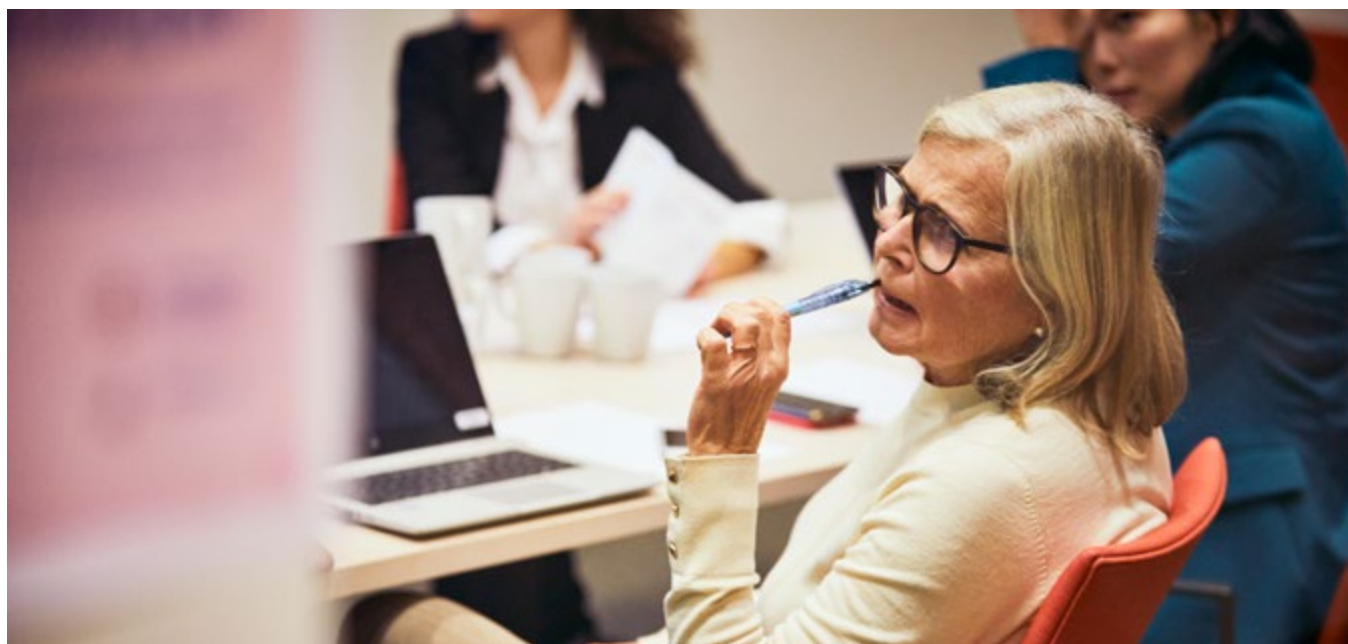
Bolagsstämman är det högsta beslutande organet för ett aktiebolag. Årsstämman ska bland annat besluta om att fastställa årsredovisningens resultat- och balansräkning, disposition av vinst (eller förlust), ansvarsfrihet till styrelseledamöter och vd samt välja styrelse, revisorer och deras arvoden.

Även andra förslag från styrelsen kan finnas på kallelsen. Exempelvis förslag om ändring av bolagsordningen, strukturaffärer, incitamentsprogram och olika bemyndiganden till styrelsen som kan vara

nyemission eller återköp av aktier. Alla aktieägare har möjlighet att i förväg skicka in egna beslutspunkter vilket främst är vanligt vid de större bolagens årsstämmor.

Fondbolaget har som mål att rösta på årsstämmor och extra bolagsstämmor i bolag om fondernas ägande överstiger tre procent av aktiekapitalet eller röstetalet, om fonderna tillhör de tre största ägarna mätt i röstetalet eller aktiekapitalet, om bolaget tillhör de tio största innehaven i fonderna mätt i kronor, om Fondbolaget har utsett en ledamot i valberedningen i bolaget, eller om Fondbolaget bedömer att det finns särskilda skäl att bevaka andelsägarnas intressen.

Ibland samarbetar Fondbolaget med andra aktieägare för att påverka. Det förekommer att bolagen hör av sig till Fondbolaget kring vår syn på olika frågor. Exempel på frågeställningar kan exempelvis röra utformning av incitamentsprogram till ledningen, nyemissionsbemyndiganden och andra kapitalstrukturfrågor, synen på strukturaffärer samt prioritering av hållbarhetsmål. Möjligheterna att utöva ägarstyrning är som störst i bolag där ägandet är stort. Fondbolaget har då en större formell direktpåverkan på bolagsstämma samt valberedning, men även en större grad av informella kontakter och avstämningar. Ju större ägande desto större tyngd har man i dessa diskussioner. Länsförsäkringar Fondförvaltning har också ett potentiellt kapital att investera som i sin tur kan ge en tyngd i diskussionerna. Detta även om fonderna för tillfället inte är en stor ägare i ett enskilt bolag.

Valberedningar inför årsstämmor 2023

Inför årsstämmorna under våren 2023 ingick Fondbolaget i 18 (20) valberedningar. Nya valberedningar för denna säsong var Impact Coatings, Neobo, SBB och Trianon. Fondbolaget lämnade under hösten 2022 Arise, ByggPartnergruppen, I-tech, John Matsson, Scandi Standard och Stenhus Fastigheter i Norden på grund av aktieförsäljningar.

Valberedningen består normalt sett av en person från var och en av de tre största eller i vissa bolag de fyra största aktieägarna samt styrelsens ordförande. Valberedningen utser inom gruppen en ordförande. Denna person är ofta utsedd av den största aktieägaren, förutsatt att denna person inte är styrelseledamot. Valberedningen publicerar ett motiverat yttrande där valberedningen redogör för valberedningens förslag, dess arbete och bakgrunden till förslagen. Valberedningens ordförande presenterar också muntligen förslaget på bolagsstämman.

Avvikelser från Svensk kod för bolagsstyrning.

Personer som ingår i bolagsledningen ska inte ingå i valberedningen enligt Svensk Kod för bolagsstyrning. Vi verkar för att bolagen följer koden i valberedningen men det har förekommit att vi ställt oss bakom avvikelser då vi bedömt att det varit till fördel för valberedningsarbetet och våra fondsparare. I FastPartner ingår bolagets vice

vd i valberedningen som är utsedd av bolagets huvudägare Compactor. Vi har bedömt att valberedningsarbetet inte skulle bli bättre om Compactor hade utsett någon annan person att representera Compactor i FastPartners valberedning.

I december 2022 trädde det nya direktivet (EU) 2022/2381 om en jämnare könsfördelning bland styrelseledamöter i börsnoterade företag i kraft. Om andelen kvinnor vid någon tidpunkt skulle falla under de uppställda gränsvärdena om 40 % exklusive vd respektive 33 % inklusive vd för de bolag som omfattas av direktivet måste direktivets tvingande regler implementeras. Sverige har dock fått undantag från direktivet tack vare att andelen kvinnor i genomsnitt ligger på en tillräckligt hög nivå. Det är vår uppfattning att självreglering genom Svensk Kod för Bolagsstyrning fungerar väl och det vore olyckligt om tvingande åtgärder från direktivet behöver införas. Alla aktieägare som ingår i valberedningar har ett gemensamt ansvar för detta och Länsförsäkringar Fondförvaltning kommer dra sitt strå till stacken i denna fråga.

Svensk Kod för bolagsstyrning föreskriver att en jämn könsfördelning ska eftersträvas i börsbolagens styrelser, vilket innebär att det minst företrädde könet ska uppgå till minst cirka 40 %. I detta sammanhang bör det noteras att Svensk Kod för bolagsstyrning omfattar bolag noterade på börsens huvudlista. Bolag noterade på First North omfattas inte av koden. Impact Coatings, Nexam och Neobo är alla tre noterade på First North. I den statistik som redovisas här i tabell 2 för alla år ingår dock bolag noterade på First North under alla år. I diagram 1 längre fram i rapporten framgår det vilka bolag som inte når upp till Kollegiets ambition om cirka 40 procent av det minst representerade könet.

Nya ledamöter från huvudägare

I flera bolag där Fondbolaget ingått i valberedningen har bolagets största aktieägare kommit in i styrelsen. Ett exempel är Nyfosa där Nyfosa största ägare är AB Sagax. David Mindus är vd och själv huvudägare i AB Sagax. David förslogs som ny ledamot i styrelsen i Nyfosa. David har visat på god förmåga att skapa aktieägarvärde i AB Sagax och vi bedömer att det är positivt för bolagsstyrningen att den största ägaren sitter med i styrelserummet. Ett annat exempel från förra året var när Joost Uwents föreslogs som ny ledamot i Catena Fastigheter. Strax innan hade det belgiska logistikfastighetsbolaget WDP köpt 10 % av aktierna i Catena och blivit näst största aktieägare. Joost Uwents är vd för WDP och han bidrar värdefull kompetens och med en europeisk utblick. Ett tredje exempel är Castellum där det finansiellt starka Akelius Residential Properties tagit plats i styrelsen genom Pål Ahlsén som under många år var VD och byggde upp Akelius verksamhet i Tyskland. Det är förstås positivt att huvudägare tar ansvar och besätter styrelseplatser men själva arbetet att uppnå mer jämställda styrelser försvåras samtidigt av detta eftersom det sällan är kvinnor som representerar huvudägare.

37%

Andelen kvinnor i styrelsen i bolagen där Fondbolaget var en del av valberedningen.

Tabell 2. Andel kvinnor före och efter årsstämman i de bolag där Fondbolaget varit representerat under åren 2014–2023.

	Andel kvinnor före årsstämman, %	Andel kvinnor efter årsstämman, %	Ökning/minskning, %
2014	24	27	+3
2015	34	41	+7
2016	36	42	+6
2017	41	43	+2
2018	39	38	-1
2019	37	38	+1
2020	33	38	+5
2021	39	39	+/-0
2022	37	36	-1
2023	36	37	+1

Av tabell 2 framgår det att andelen kvinnor i bolagen där Fondbolaget ingick i valberedningen uppgår till 37 % (36,9 jämfört med 36,4 föregående år). Enligt Kollegiet för Svensk Kod för Bolagsstyrning uppgår andelen kvinnor i börsbolagens styrelser till 36,2 procent i genomsnitt. Exkluderas de bolag som är noterade på First North uppgår andelen kvinnor till 38,1 procent i genomsnitt. Det är dessa bolag som omfattas av Svensk kod för bolagsstyrning. Det är nära målet som Kollegiet för Svensk Kod för Bolagsstyrning satt upp om cirka 40 procent av det minst representerade könet. Dock varierar det från bolag till bolag.

Tabell 3. Fondbolagets deltagande i valberedningar inför årsstämmor 2023.

Bolag	Lista	Föreslagen för nyval	Ej föreslagen för omval	Kommentar
Castellum	Large Cap	Louise Richnau & Ann-Louise Löchholm-Klasson	Rutger Arnhult Anna-Kindberg Batra Joakim Sjöberg	Leiv Synnes valdes i november 2022. Leiv Synnes lämnade i juni 2023. Joacim Sjöberg utsågs till vd i mars 2023 och lämnade då styrelsen.
Catena	Large Cap			
Cibus Nordic Real Estate	Mid Cap			
Corem Property Group	Large Cap	Rutger Arnhult		
Fabege	Large Cap			
FastPartner	Large Cap			
Genova Property Group	Mid Cap			
K-fastigheter	Mid Cap			
Impact Coatings	First North		Göran Malm	Ny
JM	Large Cap	Stefan Björkman	Kaj-Gustaf Bergh	Annica Ånäs lämnade hösten 2022
Neobo	First North			Ny, bolaget noterades kort före årsstämman
Nexam Chemical	First North	Mats Persson & Oskar Tuwesson	Lennart Holm & Magnus Wikström	
Nyfosa	Large Cap	David Mindus	Patrick Gylling	
SBB	Large Cap	Lars Rodert		Ny, adjungerad
Stendörren	Mid Cap			Ordförande
Trianon	Mid Cap	Sofie Karlsryd & Patrik Emanuelsson	Elin Tott & Boris Lennerhov	Ny, adjungerad
ProAct IT Group	Mid Cap			
Wihlborgs	Large Cap			

Av tabell 3 framgår att i sju bolag föreslogs ingen förändring av styrelsens sammansättning. Fondbolaget har ingått i valberedningen för NP3 Fastigheter men då Fjärde AP-fonden passerat Fondbolaget i ägarlistan tidigt på hösten innan valberedningen kommit igång överlämnades platsen till dem.

Nytt EU-direktiv från 2022

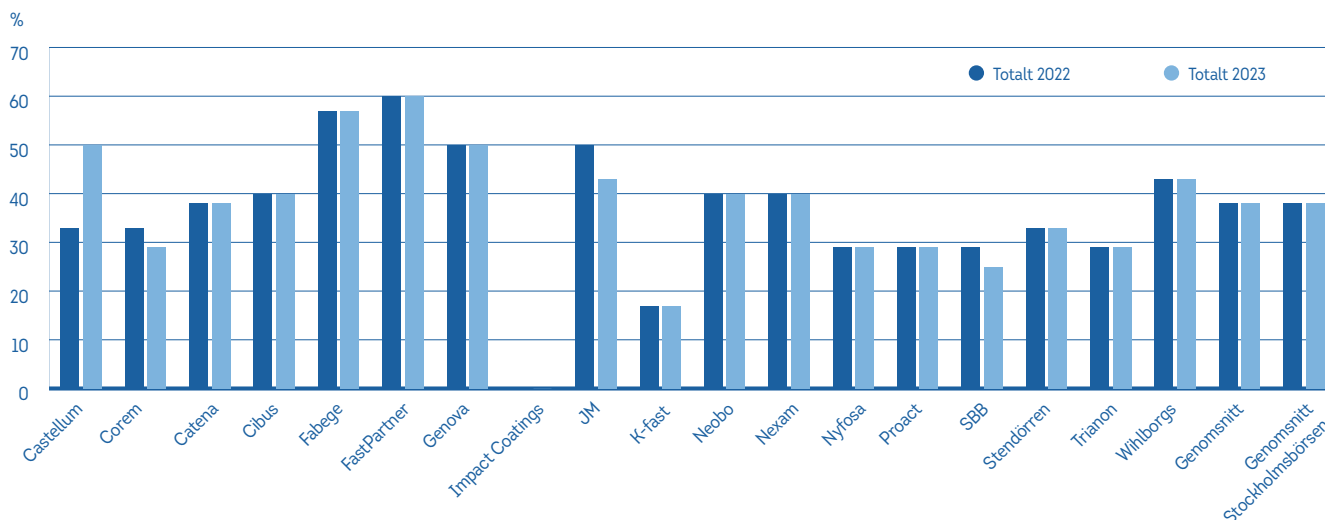
Direktivet föreskriver att medlemsstaterna ska tillse att börsnoterade företag med minst 250 anställda och vars årsomsättning uppgår till minst 50 miljoner euro eller vars balansomsättning uppgår till minst 43 miljoner euro senast den 30 juni 2026 uppnår något av följande mål:

Personer av det underrepresenterade könet innehar minst 40% av posterna som icke verkställande styrelseledamot (inklusive arbetstagarrepresentanter); eller Personer av det underrepresenterade könet innehar minst 33% av alla poster som styrelseledamot, vilket inkluderar både verkställande och icke verkställande styrelseledamöter (inklusive arbetstagarrepresentanter och inklusive vd). Direktivet innehåller särskilda uppskjutandebestämmelser som möjliggör för medlemsstaterna att skjuta upp implementeringen av tvingande kvoteringslagstiftning under förutsättning att personer av det underrepresenterade könet kontinuerligt innehar minst 30% av posterna som icke verkställande styrelseledamot eller minst 25% av alla poster som icke verkställande styrelseledamot inklusive vd. Per den 21 juni 2022 uppgick andelen kvinnliga styrelseledamöter i de svenska börsföretagen (beräknat i enlighet med direktivet) sammantaget till 36,2% (inklusive arbetstagarrepresentanter) respektive (35,4% inklusive arbetstagarrepresentanter och inklusive vd). Sett enbart till gruppen arbetstagarrepresentanter var andelen kvinnor vid samma tidpunkt 25,9%. För Sverige innebär detta att tillämpningen av direktivet inte behöver tillämpas.

Källa: Kollegiet för Svensk kod för bolagsstyrning

Diagram 1. Andel kvinnor efter årsstämman 2022 och 2023 i respektive bolag som Fondbolaget varit representerat i valberedning.

I de bolag som inte når upp till Kollegiets ambition om jämställda styrelser ska det finnas en kommentar i respektive valberednings motiverade yttrande. Även om ambitionen är att uppnå jämställda styrelser är det viktigaste att valberedningsarbetet bedrivs på ett professionellt och systematiskt sätt. Att ingen kandidat diskrimineras, att det finns slutkandidater av båda könen och att alltid bolagets behov kommer i första hand.

I en styrelse skiljer man på oberoende och ej oberoende ledamöter. Ej oberoende är personer som själva, genom närstående eller vars arbetsgivare äger mer än 10 % av bolaget. Styrelseledamöter som är eller som tidigare har varit VD i bolaget anses även de vara ej oberoende. Dessa ej oberoende ledamöter utgör cirka en fjärdedel av alla ledamöterna. I praktiken har valberedare från en institution ett begränsat inflytande över ej oberoende ledamöter som sitter där i kraft av eget ägande i bolaget. Inte sällan är det grundaren själv som kontrollerar en betydande del av bolaget. Andelen kvinnor i gruppen ej oberoende är endast 7 %. Andelen kvinnor i gruppen oberoende uppgick till 47 %.

Styrelsearvoden

Arvodena ska vara marknadsmässiga och motsvara arbetsbördan, komplexiteten och ansvarstagandet. Motiven till höjningen i varje enskild valberedning finns beskrivet i respektive bolags motiverade yttrande. Fondbolaget har under flera år verkat för att öka arvoden i några mindre bolag där arvoden varit låga men arbetsbördan bedömts som hög. Samtidigt har Fondbolaget försökt begränsa ökningarna i några större bolag där arvoden redan är relativt högt. En ståndpunkt som inte alltid delas av andra aktieägare i valberedningarna. Rent generellt har arbetsbördan varit större i flera bolag jämfört med tidigare på grund av finansieringsfrågorna har tagit mer tid. Detta skulle kunna ha motiverat större höjningar men samtidigt har kursutvecklingen varit mycket svag i flera bolag, vilket ofta sammanfallit med styrelser där finansieringsfrågorna tagit mer tid.

I de valberedningar där Länsförsäkringar Fondförvaltning ingått inför årsstämman 2023 har genomsnittsarvoden för en ordförande varit cirka 542 000 (532 000) kronor och cirka 267 000 (265 000) kronor till en ledamot. Detta motsvarar höjningar om 2,0 % respektive 1,5 %. Fabege och Wihlborgs ordföranden fick de största höjningarna på 4,3 %. FastPartner, Genova, Impact Coatings, K-fastigheter, Neobo, SBB och Stendörren samt Trianon fick ingen höjning alls. Högst arvode, 1 110 000 kronor erhåller ordföranden i Castellum, följt av SBB 1 000 000 kronor och JM 955 000 kronor. Ledamöterna i Trianon har lägst arvode med 150 000 kronor. K-fastigheters ordförande, Erik Selin och EQTs ledamot i Stendörren, Henrik Orrbeck har valt att helt avstå från arvode.

Ägaransvarig på Fondbolaget intervjuar regelbundet personer som skulle kunna vara potentiella styrelseledamöter. Extra fokus har lagts i valberedningarna inför årsstämmorna 2023 för att säkerställa att bolagen har tillräcklig kompetens inom finansiering. Detta arbete påbörjades under hösten 2021 men i takt med att finansieringsfrågorna hamnade alltmer i fokus under 2022 och 2023 har detta arbete intensifierats. Sett över längre tid har personer i ledande positioner i börsnoterade bolag med erfarenhet och kompetens inom aktiemarknadsförståelse, transaktioner, finansiering, digitalisering och hållbarhet i kombination med branscherfarenhet varit av särskilt intresse. I och med att Fondbolaget ofta ingår i valberedningar inom fastighetssektorn har personer med en fastighetskompetens varit och förväntas fortsatt vara särskilt efterfrågad.

Nya ledamöter från huvudägare

Joost Uwents – Catena

David Mindus – Nyfosa

Pål Ahlsén – Castellum

Ruter Arnhult – Corem

Tabell. 4. Styrelsearvoden i tusentals kronor 2023 och 2022 exklusive utskottsarvoden.

	2023	2022		2023	2022	
	Ordf	Ordf	Ökning, %	Ledamot	Ledamot	Ökning, %
Castellum	1 110	1 075	3,3	450	440	2,3
SBB	1 000	1 000	0,0	500	500	0,0
JM	955	925	3,2	380	370	2,7
Fabege	600	575	4,3	255	250	2,0
Proact	590	575	2,6	275	270	1,9
Corem	560	550	1,8	305	300	1,7
Genova	550	550	0,0	290	290	0,0
Neobo	550	550	0,0	295	295	0,0
Nyfosa	515	500	3,0	210	200	5,0
Stendörren	500	500	0,0	250	250	0,0
Wihlborgs	480	460	4,3	210	205	2,4
Catena	410	400	2,5	205	200	2,5
FastPartner	320	320	0,0	160	160	0,0
Impact Coatings	300	300	0,0	200	200	0,0
Trianon	300	300	0,0	150	150	0,0
Nexam	280	270	3,7	165	160	3,1
Cibus	730	720	1,4	310	300	3,3
K-fast	0	0	0,0	200	200	0,0
Genomsnitt	542	532	1,9	267	263	1,5

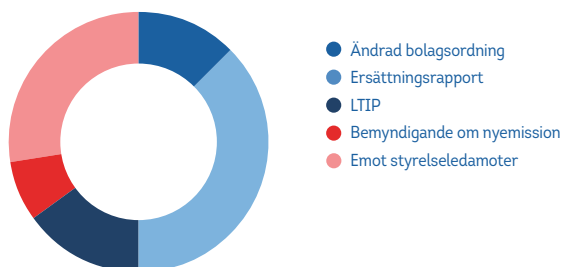
Bolagsstämmor i Sverige och övriga Norden 2022-2023

Under perioden har Fondbolaget röstat på vid totalt 101 bolagsstämmor varav 71 i Sverige, 26 i USA och 4 i övriga länder.

Fondbolaget använder sig i normala fall av röstrådgivaren ISS inför bolagsstämmor utanför Sverige och i Sverige inför de bolagsstämmor där vi bedömer att det finns en eller flera komplexa frågor i kallelsen. ISS rekommendation används som en utgångspunkt för vidare analys. Fondbolaget gör emellanåt en annan bedömning och har då valt att inte följa rekommendationen efter dialog med respektive bolag. Det största mervärdet från ISS är att ägaransvarig kan lägga en större del av tiden på att kommunicera med bolagen och analysera rätt frågor, istället för att drunkna i mindre prioriterat stämmomaterial.

Vid 21 bolagsstämmor röstade Fondbolaget emot ett eller flera förslag från styrelsen och/eller valberedningen. Vanligaste förekommande frågan som Fondbolaget har röstat emot är ersättningsrapporter. Den näst vanligaste frågan är val av styrelseledamöter. I USA är det vanligt att vd även föreslås som styrelseordförande vilket Fondbolaget regelmässigt röstar emot. Incitamentsprogram (LTIP - Long Term Incentive Programme) är den tredje mest förekommande frågan som Fondbolaget har röstat emot.

Bild 2. Fördelning av förslag som Fondbolaget röstat emot på bolagsstämmor under året

Kommentarer kring några för Fondbolaget viktiga årsstämmor

Castellum

Hösten 2022 blev Akelius Residential Castellums största aktieägare. Rutger Arnhults ägarbolag M2 var den som sålde aktierna. Rutger som då var vd var fortsatt storägare och bolagets näst största aktieägare.

Vid en extra bolagsstämma i december valdes Leiv Synnes, CFO vid Akelius in som ny ledamot i Castellum. Några dagar senare meddelade Rutger att han kommer lämna som vd och inte stå till förfogande för omval till styrelsen. Cirka en månad senare lämnade Rutger även styrelsen. Som tf. vd utsågs styrelseledamoten Joacim Sjöberg, som i mars utsågs till ordinarie vd. I februari 2023 utsågs Anna Kinberg Batra till landshövding i Stockholm varvid hon samma dag lämnade styrelsen. Som nya ledamöter föreslogs Louise Richnau och Ann-Louise Lökholt-Klasson. Joacim Sjöberg föreslogs inte för omval då han var vd. I maj meddelade SBB att Leiv Synnes blev ny vd och Akelius styrelseordförande, Pål Ahlsén, ersatte honom. Bedömningen är att Castellum nu har en mycket kompetent och erfaren styrelse. Länsförsäkringar Fondförvaltning är Castellums näst största aktieägare och har ingått i valberedningen sedan hösten 2020.

Ericsson

Vid årsstämman 2022 röstade Länsförsäkringar Fondförvaltning emot ansvarsfrihet för samtliga i styrelsen i Ericsson inklusive vd, Börje Ekholm och de fackliga styrelserepresentanterna. Motivet till detta var att det inte fanns tillräcklig information vid dagen för årsstämman rörande den pågående processen med det amerikanska justitiedepartementet, DOJ. Andra som röstade mot ansvarsfrihet för hela eller delar av styrelsen var bland annat Cevian, Norska Oljefonden, Swedbank Robur fonder, Folksam, Första Ap-fonden, Nordea Fonder, Handelsbanken fonder och Avanza fonder. Utfallet blev att varken vd eller någon i styrelsen inklusive fackliga representanter beviljades ansvarsfrihet. Inte heller vid årsstämman 2023 beviljades styrelsen och vd ansvarsfrihet med undantag för de ledamöter som valdes ett år tidigare. Huvudorsaken till att Fondbolaget röstade emot ansvarsfrihet vid årsstämman 2022 var bristen på transparens. Inför årsstämman 2023 bjöd delar av styrelsen in ägaransvarig till en dialog rörande det som skett i Ericsson. Det hade också publicerats skriftliga svar på den kritik som framförts av aktieägare och andra intressenter inför årsstämman. Då det var en pågående rättsprocess var Ericsson förhindrade att kommentera. Sammantaget har Ericsson vidtagit en mängd åtgärder, däribland bytt ut flera nyckelpersoner såsom chefsjuristen och delar av styrelsen inklusive ordföranden. Det gavs också fler förklaringar till vad

som skett men framför allt hade inga konkreta bevis framkommit kring att vd eller styrelse agerat på ett sätt som skulle motivera att inte bevilja ansvarsfrihet. Även om Länsförsäkringar Fondförvaltning röstade för ansvarsfrihet betyder det inte att vi är helt nöjda med bolagsstyrningen. Kursutvecklingen har varit sämre än förväntat och det finns utrymme för förbättringar inom flera områden. Länsförsäkringar Fondförvaltnings fonder ägde vid stämman cirka 0,4 % av aktiekapitalet och cirka 0,2 % av röstetalet i Ericsson vilket var väsentligt mindre än vid årsstämman året innan.

Truecaller

Valberedningen föreslog Nami Zarringhalam som ny ordförande. Detta röstade Länsförsäkringar Fondförvaltning emot tillsammans med flera andra svenska institutioner. Bakgrunden är att den oberoende ordföranden Bing Gordon hade avböjt omval till årsstämman 2023. Valberedningen föreslog då Nami som ny ordförande. Problemet är att Nami är direkt underställd vd, Alan Mamedi och det blir risk för intressekonflikter. Något av ordförandens viktigaste uppgifter är att fungera som coach och mentor till vd samt att tillsammans med övriga i styrelsen utvärdera, rekrytera och vid behov entlediga vd. Ordföranden bestämmer lön och villkor för vd. VD sätter lön och villkor till den som är underställd sig. I detta fall är Nami både underställd och överordnad VD vilket inte är att betrakta som god bolagsstyrning.

Valberedningen föreslog att den ska bestå av fyra personer, vilka är styrelsens ordförande samt de röstmässigt tre största aktieägarna. Nami och Alan äger tillsammans cirka 16 % av aktiekapitalet och cirka 60 % av rösterna. Därigenom kontrollerar de i praktiken inte

bara valet av styrelsen på bolagsstämma utan även tre av fyra platser i valberedningen. Då Nami är ordförande ingår han i valberedningen. Dessutom får Nami i egenskap av bolagets största ägare utse en person till valberedningen. Alan som är vd får också utse en person. Bolagets största aktieägare rent kapitalmässigt och tredje största röstmässigt är Sequoia och de finns också representerade, både i valberedning och styrelsen. Vid årsstämman la ägaransvarig vid Länsförsäkringar ett förslag om att valberedningen ska utökas till de fyra största aktieägarna (i stället för de tre största) med syfte att skapa en större förankring av valberedningens förslag från hos aktieägarna och få in andra aktieägare i valberedningen som inte finns representerade i styrelsen. Förslaget från Länsförsäkringar Fondförvaltning vann inte gehör på bolagsstämman.

LTIP

I likhet med tidigare år har det varit flera dialoger med börsbolag rörande aktiebaserade incitamentsprogram, LTIP (Long Term Incentive Programs). Bolag där Fondbolaget är storägare i hör ofta av sig för att förankra programmen under vintern eller tidig vår inför årsstämmorna. Vanliga synpunkter som vi framfört är att transparensen inte är tillräcklig eller att prestationskriterierna inte är tillräckligt utmanande. I några bolag, exempelvis Storskogen, röstade Fondbolaget emot ett personaloptionsprogram där personalen erhölet optioner vederlagsfritt utan krav på prestationer. Även vid EQTs årsstämma röstade Fondbolaget emot föreslagen LTIP då transparensen var för låg samtidigt som det skulle kunna innebära en stor utspädning för aktieägarna.

Bolagsstämmor utanför Europa 2022-2023

Fondbolaget röstar även på bolagsstämmor på den amerikanska marknaden. Under perioden 1 juli 2022 till 30 juni 2023 har Fondbolaget röstat på årsstämmor i 26 amerikanska bolag.

De bolag som prioriterats är de där Fondbolaget ser utökade hållbarhetsrisker och där hållbarhetsrelaterade förslag tas upp vid stämman. Vid ett flertal stämmor har Fondbolaget röstat emot förslag på vd som styrelseordförande samt ersättningsrapporter till ledande befattningshavare. Fondbolaget har också röstat för ett eller flera aktieägarförslag, vanligast förekommande är krav på ökad transparens.

Dialoger med portföljbolagen under hösten 2022 och våren 2023

Under perioden har dialoger genomförts med portföljbolag. De flesta har varit avstämningar kring olika frågor som beslutas vid bolagsstämmor i Sverige men även hållbarhetsinriktade dialoger både i Sverige och utomlands har genomförts.

Arbetet med hållbarhetsinriktade dialoger sker både proaktivt via egna dialoger och samarbetsinitiativ, men också reaktivt främst via en extern leverantör. De proaktiva dialogerna syftar till att få bolagen att hantera och arbeta förebyggande med väsentliga hållbarhetsfaktorer. Det gäller både risker och möjligheter. De reaktiva dialogerna genomförs i syfte att få bolag att upphöra med överträdelser och vidta förebyggande åtgärder.

Fondbolaget genomför egna dialoger med företrädare för bolag främst i Sverige och övriga Norden. Urvalet av vilka bolag som väljs ut för de egna dialogerna görs bland annat utifrån bolagens exponering mot utvalda fokusområden samt innehavets storlek i förhållande till Fondbolagets totala kapital. För närvarande är följande fokusområden prioriterade:

- Minskning av koldioxidutsläpp
- Bevarande av biologisk mångfald
- Respekt för mänskliga rättigheter
- Implementering av hållbarhetsmål
- Bolagsstyrning

För bolag utanför Norden sker påverkansarbetet till största delen genom samarbete med andra investerare där vi är en mindre aktör. Då är det effektivt att samarbeta med andra investerare. Ett exempel på dialog är levnadslöner i leverantörskedjan med H&M och ett annat är utformningen av incitamentsprogram för Nyfosa.

Mer information om vårt påverkansarbete finns här: <https://www.lansforsakringar.se/stockholm/privat/om-oss/hallbarhet--forskning/ansvarsfulla-investeringar/lansforsakringar-fondforvaltning/aktivt-agar--och-paverkansarbete-fondforvaltning/>

Röstningsöversikt

Röstningsöversikt för Länsförsäkringar Fondförvaltning från bolagsstämmor under perioden 2022-07-01 till 2023-06-30

Bolag	Land	Ombudets namn	Användes röstråd-givare	Röstade i enligt med röst-rådgivarens rek?	Röstade för alla förslag från styrelse och VB?	Röstade för aktieägar-förslag	Justering-person	Valberedare från Länsförsäkringar Fond-förvaltning	Årsstämma (AGM) eller Extra bolags-stämma (EGM)	Kommentar
Addtech	Sverige	Johannes Wingborg	Nej		Ja	Fanns inga			AGM	Ställde fråga rörande incitamentsprogrammet
Embracer	Sverige	Bence Földi	Nej		Ja	Fanns inga			AGM	Bolaget förbereder list-byte och inrättar en val-beredning
Nordnet	Sverige	Poströst	Nej		Ja	Fanns inga			EGM	Valberedningen föreslog nyval av Henrik Rättzén och Fredrik Bergström
Nyfosa	Sverige	Poströst	Nej		Ja	Fanns inga	Johannes Wingborg	Johannes Wingborg	EGM	Bemyndigande om åter-köp av aktier
Castellum	Sverige	Poströst	Nej		Ja	Fanns inga	Johannes Wingborg	Johannes Wingborg	EGM	Valberedningen föreslog nyval av Leiv Synnes
SBB	Sverige	Johannes Wingborg	Nej		Ja	Fanns inga	Johannes Wingborg	Johannes Wingborg	EGM	Avknoppning av Neobo (fd Amasten) till aktieägarna
Midsummer	Sverige	Johannes Wingborg	Nej		Ja	Fanns inga	Johannes Wingborg		EGM	Beslut om riktad nyemis-sion av aktier till den nya strategiska ägaren Murel, beslut om bemyndigande om riktad emission av konvertibler, bemyndi-gande om nyemission av aktier och ändring av bolagsordningen
Impact Coatings	Sverige	Johannes Wingborg	Nej		Ja	Fanns inga	Johannes Wingborg	Johannes Wingborg	EGM	Ändring av bolagsordning och bemyndigande om nyemission. Framförde att bemyndigandet är utanför policy men att vi gör ett undantag. Fond-bolaget kontrollerade 99,8 procent på punkt 7 och 8 bolagsstämman.
Stora Enso	Finland	Proxy	Nej		Nej	Fanns inga			AGM	Röstade emot punkt 18, ändring av bolagsor-dingen där aktieägarna inte längre har rätt att närvara fysiskt på bolagsstämmor.
Handels-banken	Sverige	Johannes Wingborg	Ja	Ja	Ja	Nej			AGM	
Platzer	Sverige	Poströst	Ja	Ja	Ja	Fanns inga			AGM	
Nordea	Finland	Poströst	Ja	Ja	Nej	Fanns inga			AGM	Röstade emot punkt 16, ändring av bolagsord-ningen som innebär att bolaget kan genomföra bolagsstämma utan fysisk närvaro.
Novo Nordisk A/S	Danmark	Proxy	Ja	Ja	Nej	Nej			AGM	Röstade emot punkt 4, ersättningsrapport efter-som ersättningen till VD är mycket hög, LTIP är ettårigt program. Vidare är LTIP och STI målen är i stort sett lika samt att avgångsvederlag till förra VD utbetalades med 36 månadslöner vilket är ett avsteg från den Danska koden för bolagsstyrning.

Röstningsöversikt för Länsförsäkringar Fondförvaltning från bolagsstämmor under perioden 2022-07-01 till 2023-06-30 – Fortsättning

Bolag	Land	Ombudets namn	Användes röstråd-givare	Röstade i enlighet med röstråd-givarens rek?	Röstade för alla förslag från styrelse och VB?	Röstade för aktieägar-förslag	Justering-person	Valberedare från Länsförsäkringar Fond-förvaltning	Årsstämma (AGM) eller Extra bolags-stämma (EGM)	Kommentar
Castellum	Sverige	Johannes Wingborg	Ja	Ja	Ja	Fanns inga	Johannes Wingborg	Johannes Wingborg	AGM	Hade en dialog innan rörande ersättningar till fd VD och vice vd.
Essity	Sverige	Poströst	Nej		Ja	Fanns inga			AGM	
Fabege	Sverige	Poströst	Nej		Ja	Fanns inga			AGM	
Ericsson	Sverige	Johannes Wingborg	Ja	Nej	Ja	Fanns inga			AGM	Röstade för ansvarsfrihet för styrelsen och VD i enlighet med revisorns rekommendation. ISS rekommenderade att rösta emot för VD och vissa ledamöter.
Holmen	Sverige	Johannes Wingborg	Nej		Ja	Fanns inga			AGM	
Electrolux	Sverige	Poströst	Nej	Ja	Ja	Fanns inga			AGM	
Skanska	Sverige	Johannes Wingborg	Nej		Ja	Fanns inga			AGM	
JM	Sverige	Johannes Wingborg	Nej		Ja	Fanns inga		Johannes Wingborg	AGM	
SCA	Sverige	Poströst	Nej		Ja	Fanns inga			AGM	
Swedbank	Sverige	Johannes Wingborg	Ja	Ja	Ja	Nej			AGM	
Dometic	Sverige	Johannes	Nej		Ja	Fanns inga			AGM	
Husqvarna	Sverige	Poströst	Nej		Ja	Fanns inga			AGM	
AB Volvo	Sverige	Poströst	Ja	Nej	Ja	Nej			AGM	Hade en dialog innan bolagsstämman rörande incitamentsprogramet
SEB	Sverige	Johannes	Ja	Ja	Ja	Nej			AGM	Hade en dialog innan rörande incitaments-programet
Telia	Sverige	Poströst	Ja	Ja	Ja	Fanns inga			AGM	
Brinova	Sverige	Johan Ericsson	Nej		Nej	Fanns inga			AGM	Röstade emot bemyndigande av nyemission då det var för omfattande
Pandox	Sverige	Johannes	Nej		Ja	Fanns inga	Johannes Wingborg		AGM	Hade en dialog innan rörande ersättningar till ledande befattningshavare
DOW INC	USA	Proxy	Ja	Ja	Nej	Ja			AGM	Voted against elect Director Jim Fitterling Voted against advisory Vote to Ratify Named Executive Officers' Compensation Voted for require Independent Board Chair Voted for Commission Audited Report on Reduced Plastics Demand
Cibus	Sverige	Johannes	Nej		Ja	Fanns inga	Johannes Wingborg	Johannes Wingborg	AGM	Ställde frågor rörande incitamentsprogrammet
Cibus	Sverige	Johannes	Nej		Ja	Fanns inga	Johannes Wingborg	Johannes Wingborg	EGM	Hade en dialog innan. Gav skriftligt löfte att röstat för förslaget. Extra bolagsstämma rörande nyemission
Diös	Sverige	Poströst	Nej		Ja	Fanns inga			AGM	

Röstningsöversikt för Länsförsäkringar Fondförvaltning från bolagsstämmor under perioden 2022-07-01 till 2023-06-30 – Fortsättning

Bolag	Land	Ombudets namn	Användes röstråd-givare	Röstade i enlighet med röst-rådgivarens rek?	Röstade för alla förslag från styrelse och VB?	Röstade för aktieägar-förslag	Justering-person	Valberedare från Länsförsäkringar Fond-förvaltning	Årsstämma (AGM) eller Extra bolags-stämma (EGM)	Kommentar
Concentric	Sverige	Johannes	Nej		Ja	Fanns inga			AGM	
Nordnet	Sverige	Johannes	Ja	Ja	Ja	Fanns inga			AGM	
FastPartner	Sverige	Johannes	Nej		Ja	Fanns inga	Johannes Wingborg	Johannes Wingborg	AGM	Ställde frågor rörande D-aktier
Nyfosa	Sverige	Johannes	Nej		Ja	Fanns inga	Johannes Wingborg	Johannes Wingborg	AGM	Föredrog valberedningens förslag. Föreslog David Mindus, VD vid AB Sagax som ny ledamot
Constellation Energy Corporation	USA	Proxy	Ja	Ja	Ja	Fanns inga			AGM	
Exelon Corp	USA	Proxy	Ja	Ja	Nej	Fanns inga			AGM	Voted against advisory Vote to Ratify Named Executive Officers' Compensation
Wells Fargo	USA	Proxy	Ja	Ja	Nej	Ja			AGM	Voted against advisory vote to Ratify Named Executive Officers' Compensation Voted for adopt Simple Majority Vote Voted for report on Political Expenditures Congruence AGAINST FOR FOR7 S1801 Report on Climate Lobbying Voted for report on Climate Transition Plan Describing Efforts to Align Financing Activities with GHG Targets Voted for report on Prevention of Workplace Harassment and Discrimination Voted for adopt Policy on Freedom of Association and Collective Bargaining
Neobo	Sverige	Johannes	Nej		Ja	Fanns inga	Johannes Wingborg	Johannes Wingborg	AGM	Framförde förbättringsförslag rörande incitamentsprogrammet.
Wihlborgs	Sverige	Eva	Nej		Ja	Fanns inga		Eva Gottfridsdotter	AGM	
Assa Ably	Sverige	Poströst	Ja	Ja	Ja	Fanns inga			AGM	
Catena	Sverige	Poströst	Nej		Ja	Fanns inga		Johannes Wingborg	AGM	
AFRY	Sverige	Poströst	Ja	Ja	Ja	Fanns inga			AGM	
Atlas Copco	Sverige	Poströst	Ja	Ja	Nej	Fanns inga			AGM	Röstade emot punkt 14 ändring av bolagsordningen som innebär att andra än aktieägare får delta på bolagsstämmor.
K2A Knaust & Andersson	Sverige	Johannes	Nej		Ja	Fanns inga	Johannes Wingborg		AGM	Framförde synpunkter rörande finansieringen
Emilshus	Sverige	Björn Jarlvik, Länsförsäkring Kronoberg	Nej		Ja	Fanns inga			AGM	

Röstningsöversikt för Länsförsäkringar Fondförvaltning från bolagsstämmor under perioden 2022-07-01 till 2023-06-30 – Fortsättning

Bolag	Land	Ombudets namn	Användes röstråd-givare	Röstade i enlighet med röst-rådgivarens rek?	Röstade för alla förslag från styrrelse och VB?	Röstade för aktieägar-förslag	Justering-person	Valberedare från Länsförsäkringar Fond-förvaltning	Årsstämma (AGM) eller Extra bolags-stämma (EGM)	Kommentar
Sandvik	Sverige	Poströst	Ja	Ja	Ja	Fanns inga			AGM	
Johnson & Johnson	USA	Proxy	Ja	Ja	Nej	Ja			AGM	Voted against elect Director Joaquin Duato Voted against advisory Vote to Ratify Named Executive Officers' Compensation Voted for report on Government Financial Support and Equitable Access to Covid-19 Products Voted for adopt Policy to Include Legal and Compliance Costs in Incentive Compensation Metrics Voted for report on Impact of Extended Patent Exclusivities on Product Access
Pfizer Inc	USA	Proxy	Ja	Ja	Nej	Ja			AGM	Voted against elect Director Albert Bourla Voted against advisory Vote to Ratify Named Executive Officers' Compensation Voted for require Independent Board Chair Voted for report on Feasibility of Intellectual Property Transfer to Boost Covid-19 Vaccine Production Voted for report on Impact of Extended Patent Exclusivities on Product Access Voted for report on Political Expenditures Congruence
SBB	Sverige	Johannes	Ja	Ja	Ja	Fanns inga	Johannes Wingborg	Johannes Wingborg	AGM	
Corem Property Group	Sverige	Johannes	Ja	Ja	Ja	Fanns inga	Johannes Wingborg	Johannes Wingborg	AGM	Presenterade valberedningens förslag. Föreslog huvudägaren Rutger Arnhult som ny ledamot.
Bravida	Sverige	Poströst	Ja	Ja	Nej	Fanns inga			AGM	Röstade emot incitamentsprogramet i Bravida

Röstningsöversikt för Länsförsäkringar Fondförvaltning från bolagsstämmor under perioden 2022-07-01 till 2023-06-30 – Fortsättning

Bolag	Land	Ombudets namn	Användes röstråd-givare	Röstade i enlighet med röst-rådgivarens rek?	Röstade för alla förslag från styrelse och VB?	Röstade för aktieägar-förslag	Justering-person	Valberedare från Länsförsäk-ringar Fond-förvaltning	Årsstämma (AGM) eller Extra bolags-stämma (EGM)	Kommentar
Eli Lilly & CO	USA	Proxy	Ja	Ja	Nej	Nej			AGM	Voted against elect Director David A. Ricks Voted against advisory Vote to Ratify Named Executive Officers' Com-pensation Voted for report on Lobbying Pay-ments and Policy Voted for adopt Simple Major-ity Vote Voted for Report on Impact of Extended Patent Exclusi-vities on Product Access Voted for publish Third-Party Review of Align-ment of Company's Lob-bying Activities with its Public Statements Voted for report on Effective-ness of Diversity, Equity and Inclusion Efforts and Metrics
Hexagon	Sverige	Johannes	Ja	Ja	Ja	Fanns inga	Johannes Wingborg		AGM	Ställde frågor rörande incitamentsprogrammet
AbbVie inc	USA	Proxy	Ja	Ja	Nej	Ja			AGM	Voted against advisory Vote to Ratify Named Executive Officers' Compensation Voted for adopt Simple Majority Vote Voted for report on Congruency of Political Spending with Company Values and Priorities Voted for report on Lob-bying Payments and Policy Voted for report on Impact of Extended Patent Exclusivities on Product Access
Berkshire Hathaway	USA	Proxy	Ja	Ja	Nej	Ja			AGM	Voted for report on Phy-sical and Transitional Cli-mate-Related Risks and Opportunities Voted for report on Audit Com-mittee's Oversight on Climate Risks and Disclosures Voted for report If and How Com-pany Will Measure, Disclose and Reduce GHG Emissions Voted for report on Effective-ness of Diversity, Equity, and Inclusion Efforts Voted for require Inde-pendent Board Chair

Röstningsöversikt för Länsförsäkringar Fondförvaltning från bolagsstämmor under perioden 2022-07-01 till 2023-06-30 – Fortsättning

Bolag	Land	Ombudets namn	Användes röstråd-givare	Röstade i enligt med röst-rådgivarens rek?	Röstade för alla förslag från styrelse och VB?	Röstade för aktieägar-förslag	Justering-person	Valberedare från Länsförsäkringar Fond-förvaltning	Årsstämma (AGM) eller Extra bolags-stämma (EGM)	Kommentar
Bristol Mey-ers Squibb	USA	Proxy	Ja	Ja	Nej	Ja			AGM	Voted against elect Director Giovanni Caforio Voted against advisory Vote to Ratify Named Executive Officers' Compensation Voted for require Independent Board Chair
Gilead Sciences Inc	USA	Proxy	Ja	Ja	Nej	Ja			AGM	Voted against advisory Vote to Ratify Named Executive Officers' Compensation Voted for report on Impact of Extended Patent Exclusivities on Product Access
International Paper Company	USA	Proxy	Ja	Ja	Nej	Ja			AGM	Voted for require Independent Board Chair
UNITED PARCEL SERVICE, INC	USA	Proxy	Ja	Ja	Ja	Ja			AGM	Voted for approve Recapitalization Plan for all Stock to Have One-vote per Share Voted for adopt Independently Verified Science-Based Greenhouse Gas Emissions Reduction Targets in Line with the Paris Climate Agreement Voted for report on Integrating GHG Emissions Reductions Targets into Executive Compensation Voted for report on Just Transition Voted for report on Risk Due to Restrictions on Reproductive Rights Voted for report on Effectiveness of Diversity, Equity, and Inclusion Efforts
Investor	Sverige	Johannes Wingborg	Ja	Nej	Ja	Fanns inga			AGM	
Genova	Sverige	Johannes Wingborg	Nej		Ja	Fanns inga	Johannes Wingborg	Johannes Wingborg	AGM	Ställde frågor rörande finansieringen och hållbarhet
KlaraBo	Sverige	Lennart Sten	Nej		Nej	Fanns inga			AGM	emot punkt 12, bemyndigande om nyemission då det var för brett
CF INDUSTRIES HOLDINGS, INC.	USA	Proxy	Ja	Ja	Ja	Ja			AGM	Voted for require Independent Board Chair

Röstningsöversikt för Länsförsäkringar Fondförvaltning från bolagsstämmor under perioden 2022-07-01 till 2023-06-30 – Fortsättning

Bolag	Land	Ombudets namn	Användes röstråd-givare	Röstade i enlighet med röst-rådgivarens rek?	Röstade för alla förslag från styrelse och VB?	Röstade för aktieägar-förslag	Justering-person	Valberedare från Länsförsäkringar Fond-förvaltning	Årsstämma (AGM) eller Extra bolags-stämma (EGM)	Kommentar
Generel Electric Co	USA	Proxy	Ja	Ja	Nej	Ja			AGM	Voted against elect Director H. Lawrence Culp, Jr. Voted against advisory Vote to Ratify Named Executive Officers' Compensation Voted for require Independent Board Chair-man Voted for issue Audited Report on Impact of IEA Net-Zero Emissions by 2050 Scenario AGAINST/ AGA-INST /FOR
Securitas	Sverige	Johannes Wingborg	Ja	Ja	Ja	Fanns inga			AGM	Ställde frågor rörande incitamentsprogrammet
Proact	Sverige	Johannes Wingborg	Nej		Nej	Fanns inga	Johannes Wingborg	Johannes Wingborg	AGM	Röstade avstår för Anna Söderblom som SO då hon är ledamot i Läns-försäkringar Liv
HM	Sverige	Martin Pers-son	Ja	Ja	Ja	Nej			AGM	
Np3	Sverige	Olof Nyström, Fjärde AP-fonden	Ja	Ja	Ja	Fanns inga			AGM	
Tele2	Sverige	Poströst	Ja	Ja	Ja	Nej			AGM	
Kinnevik	Sverige	Johannes Wingborg	Nej		Ja	Nej			AGM	
Hexatronic	Sverige	Poströst	Nej		Ja	Fanns inga			AGM	
Nexam	Sverige	Peder Gräns, Länsförsäkringar Skåne	Nej		Nej	Fanns inga		Eva Gottfridsdotter	AGM	Röstade emot nyemis-sionsbemyndigande då det var för omfattande
Sagax	Sverige	Johannes Wingborg	Ja	Ja	Ja	Fanns inga	Johannes Wingborg		AGM	Ställde frågor rörande incitamentsprogrammet
3M	USA	Proxy	Ja	Ja	Nej	Fanns inga			AGM	Voted against elect Director Michael F. Roman (combined chair/ CEO) Voted against advisory Vote to Ratify Named Executive Officers' Compensation
Tobii Dynavox	Sverige	Johannes Wingborg	Nej		Ja	Fanns inga			AGM	Framförde synpunkter på incitamentsprogram-met
K-fastigheter	Sverige	Johannes Wingborg	Ja	Nej	Ja	Fanns inga	Johannes Wingborg	Johannes Wingborg	AGM	Presenterade valbered-ningens förslag
Trianon	Sverige	Johannes Wingborg	Nej		Ja	Fanns inga		Johannes Wingborg	AGM	Ställde många frågor på begäran av bolaget. Bland annat rörande finansieringen, finan-siella mål, verksamheten och hållbarhet.

Röstningsöversikt för Länsförsäkringar Fondförvaltning från bolagsstämmor under perioden 2022-07-01 till 2023-06-30 – Fortsättning

Bolag	Land	Ombudets namn	Användes röstråd-givare	Röstade i enlighet med röst-rådgivarens rek?	Röstade för alla förslag från styrelse och VB?	Röstade för aktieägar-förslag	Justering-person	Valberedare från Länsförsäkringar Fond-förvaltning	Årsstämma (AGM) eller Extra bolags-stämma (EGM)	Kommentar
Balder	Sverige	Ulrika Danielsson, Andra AP-fonden	Ja	Ja	Ja	Fanns inga			AGM	
Bunge	Bermuda	Proxy	Ja	Ja	Nej	Ja			AGM	Voted against advisory Vote to Ratify Named Executive Officers' Compensation Voted for submit Severance Agreement (Change-in-Control) to Shareholder Vote
Storskogen	Sverige	Johannes Wingborg	Ja	Ja	Nej	Fanns inga			AGM	Röstade emot persona- lptionsprogram som saknade prestationskrav eller egen investering
Tesla	USA	Proxy	Ja	Ja	Ja	Nej			AGM	
Sinch	Sverige	Johannes Wingborg	Ja		saknade röst-rätt	Fanns inga			AGM	Deltog utan rösträtt
Paradox	Sverige	Johannes Wingborg	Nej		Ja	Fanns inga			AGM	
Sampo	Finland	Proxy	Nej		Nej	Fanns inga			AGM	Röstade emot punkt 18. Ändring av bolagsordningen för enbart web-möten.
Vonovia	Tyskland	Proxy	Ja	Nej	Nej	Fanns inga			AGM	Röstade emot punkt 11 och 12 ändring av bolagsordningen för enbart webmöten
NEXTERA ENERGY, INC.	USA	Proxy	Ja	Ja	Nej	Ja			AGM	Voted against combined combined chair/CEO Voted for disclose Board Skills and Diversity Matrix
Epiroc	Sverige	Poströst	Ja	Ja	Ja	Fanns inga			AGM	
Merck & Co Inc	USA	Proxy	Ja	Ja	Nej	Ja			AGM	Voted against combined combined chair/CEO Voted against advisory Vote to Ratify Named Executive Officers' Compensation Voted for report on Access to COVID-19 Products Voted for report on Impact of Extended Patent Exclusivities on Product Access Voted for require Independent Board Chair
Thermo Fisher Scientific Inc.	USA	Proxy	Ja	Ja	Nej	Fanns inga			AGM	Voted against elect Director Marc N. Casper Voted against advisory Vote to Ratify Named Executive Officers' Compensation Voted against amend Omnibus Stock Plan

Röstningsöversikt för Länsförsäkringar Fondförvaltning från bolagsstämmor under perioden 2022-07-01 till 2023-06-30 – Fortsättning

Bolag	Land	Ombudets namn	Användes röstråd-givare	Röstade i enligt med röst-rådgivarens rek?	Röstade för alla förslag från styrelse och VB?	Röstade för aktieägar-förslag	Justering-person	Valberedare från Länsförsäkringar Fond-förvaltning	Årsstämma (AGM) eller Extra bolags-stämma (EGM)	Kommentar
Stenhus Fastigheter	Sverige	Johannes Wingborg	Nej		Ja	Fanns inga	Johannes Wingborg		AGM	Ställde frågor rörande finansieringen
McDonalds	USA	Proxy	Ja	Ja	Ja	Ja			AGM	Voted for adopt Policy to Phase Out Use of Medically-Important Antibiotics in Beef and Pork Supply Chain Voted for comply with World Health Organization Guidelines on Antimicrobial Use Throughout Supply Chains Voted for report on Lobbying Payments and Policy Voted for issue Transparency Report on Global Public Policy and Political Influence Voted for report on Animal Welfare
Truecaller	Sverige	Johannes Wingborg	Ja	Nej	Nej	Fanns inga	Johannes Wingborg		AGM	Röstade emot Nami Zarringhalam som ordförande då han samtidigt är anställd i bolaget och är direkt underställd VD. Föreslog att att valberedningen ska bestå av de fyra största aktieägarna istället för de tre största i syfte att få större förankring hos aktieägarna.
EQT	Sverige	Johannes Wingborg	Ja	Ja	Nej	Fanns inga			AGM	Röstade emot LTIP (punkt 22 och 23) då prestationsmålen var okända och optionerna ges vederlagsfritt.

Röstningsöversikt för Länsförsäkringar Fondförvaltning från bolagsstämmor under perioden 2022-07-01 till 2023-06-30 – Fortsättning

Bolag	Land	Ombudets namn	Användes röstråd-givare	Röstade i enligt med röst-rådgivarens rek?	Röstade för alla förslag från styrrelse och VB?	Röstade för aktieägar-förslag	Justering-person	Valberedare från Länsförsäk-ringar Fond-förvaltning	Årsstämma (AGM) eller Extra bolags-stämma (EGM)	Kommentar
Meta	USA	Proxy	Ja	Ja	Nej	Ja			AGM	Voted for approve Re-capitalization Plan for all Stock to Have One-vote per Share Voted for report on Human Rights Impact Assessment of Targeted Advertising Voted for report on Lobbying Payments and Policy Voted for report on Allegations of Political Entanglement and Content Management Biases in India Voted for report on Framework to Assess Company Lobbying Alignment with Climate Goals Voted for report on Data Privacy regarding Reproductive Healthcare Voted for report on Enforcement of Community Standards and User Content Voted for report on Child Safety and Harm Reduction Voted for report on Executive Pay Calibration to Externalized Costs Voted for Commission Independent Review of Audit & Risk Oversight Committee
Walmart	USA	Proxy	Ja	Ja	Nej	Ja			AGM	Voted for report on Human Rights Due Diligence Voted for commission Third Party Racial Equity Audit Voted for report on Risks Related to Fulfilling Information Requests for Enforcing Laws Criminalizing Abortion Access Voted for oversee and Report a Workplace Health and Safety Audit

Röstningsöversikt för Länsförsäkringar Fondförvaltning från bolagsstämmor under perioden 2022-07-01 till 2023-06-30 – Fortsättning

Bolag	Land	Ombudets namn	Användes röstråd-givare	Röstade i enlighet med röst-rådgivarens rek?	Röstade för alla förslag från styrrelse och VB?	Röstade för aktieägar-förslag	Justering-person	Valberedare från Länsförsäkringar Fond-förvaltning	Årsstämma (AGM) eller Extra bolags-stämma (EGM)	Kommentar
Alphabet Inc.	USA	Proxy	Ja	Ja	Nej	Ja			AGM	Voted against amend Omnibus Stock Plan Voted against advisory Vote to Ratify Named Executive Officers' Compensation Voted for report on Lobbying Payments and Policy Voted for report on Framework to Assess Company Lobbying Alignment with Climate Goals Voted for report on Risks Related to Fulfilling Information Requests for Enforcing Laws Criminalizing Abortion Access Voted for report on Risks of Doing Business in Countries with Significant Human Rights Concerns Voted for publish Independent Human Rights Impact Assessment of Targeted Advertising Technology Voted for disclose More Quantitative and Qualitative Information on Algorithmic Systems Voted for report on Alignment of YouTube Policies With Online Safety Regulations Voted for Commission Independent Assessment of Effectiveness of Audit and Compliance Committee Voted for aAdopt Share Retention Policy For Senior Executives Voted for approve Recapitalization Plan for all Stock to Have One-vote per Share
SBB	Sverige	Johannes Wingborg	Nej		Ja	Fanns inga		Johannes Wingborg	EGM	Förslag om pausad utdelning till senast 2024-06-30
Delta Air lines	USA	Proxy	Ja	Ja	Ja	Ja			AGM	Voted for submit Severance Agreement (Change-in-Control) to Shareholder Vote Voted for adopt and Disclose a Freedom of Association and Collective Bargaining Policy

Intressekonflikter

I utövandet av aktieägar rättigheterna bedöms inga intressekonflikter ha uppkommit som inte kunnat hanterats. I Proacts valberedning lade Fondbolagets representant ned sin röst när Anna Söderblom föreslogs för omval som ordförande. Bakgrunden är att Anna Söderblom är styrelseledamot i Länsförsäkringar Liv AB. Anställda eller styrelseledamöter inom LFAB-koncernen eller närstående till dessa ska inte föreslås som ledamöter i styrelser där Länsförsäkringar Fondförvaltning ingår i valberedning.

Kontakta Länsförsäkringar eller din försäkringsförmedlare.

Länsförsäkringar Bergslagen 021-19 01 00 | Länsförsäkringar Blekinge 0454-30 23 00 | Dalarnas Försäkringsbolag 023-930 00 | Länsförsäkringar Gotland 0498-28 18 50
Länsförsäkringar Gävleborg 026-14 75 00 | Länsförsäkringar Göinge-Kristianstad 044-19 62 00 | Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän 031-63 80 00 | Länsförsäkringar Halland
035-15 10 00 | Länsförsäkringar Jämtland 063-19 33 00 | Länsförsäkringar Jönköping 036-19 90 00 | Länsförsäkringar Kalmar län 020-66 11 00 | Länsförsäkring Kronoberg
0470-72 00 00 | LF Norrbotten 0920-24 25 00 | Länsförsäkringar Skaraborg 0500-77 70 00 | Länsförsäkringar Skåne 040-633 80 00 | Länsförsäkringar Stockholm 08-562 830 00
Länsförsäkringar Södermanland 0155-48 40 00 | Länsförsäkringar Uppsala 018-68 55 00 | Länsförsäkringar Värmland 054-775 15 00 | Länsförsäkringar Västerbotten
090-10 90 00 | Länsförsäkringar Västernorrland 0611-36 53 00 | Länsförsäkringar Älvsborg 0521-27 30 00 | Länsförsäkringar Östgöta 013-29 00 00